

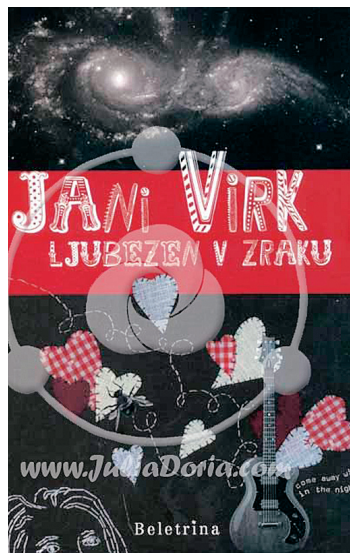
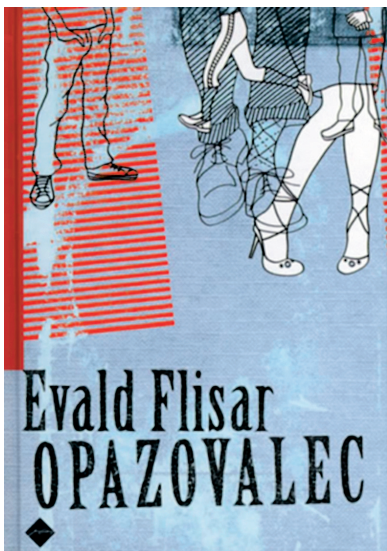
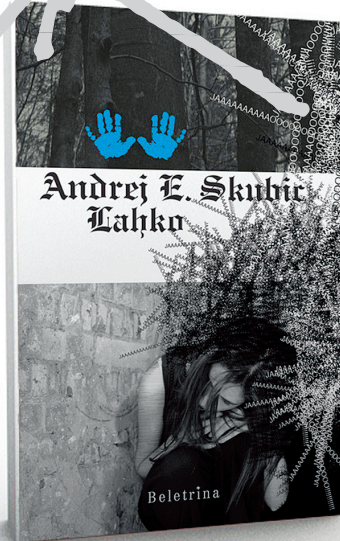

Letos že
dvajsetič!

Delova nagrada
kresnik 2010

Kresnik

Kresnik

Letos že
dvajsetič!

Delova nagrada kresnik 2010

- Veliki finalisti
- Kresnikova zgodovina skozi imena
- Nekaj statistike Delovega Kresnika
- Kresnik od svojih začetkov do danes

- www.delo.si

Veliki finalisti

Kresnik

Petčlanska žirija Delove nagrade za najboljši roman leta kresnik, ki ji letos prvič predseduje literarni zgodovinar dr. Miran Hladnik, v njej pa sodelujejo še Vesna Jurca Tadel, Urban Vovk in Peter Kolšek, je po natančnem pregledu lanskoletne slovenske romaneskne produkcije, aprila odločila, da v deseterico za jubilejno, letos dvajseto nagrado kresnik, uvrsti romane (po abecednem redu avtorjev): V visoki travi Gabriele Babnik (Študentska založba), Opazovalec Evalda Flisarja (Cankarjeva založba), V petek so sporočili, da bo v nedeljo konec sveta Nejca Gazvode (Študentska založba), Smreka bukev lipa križ Boruta Goloba (Modrijan), Svinjske nogice Tadeja Goloba (Litera), Snežne kroglice Milana Kleča (Študentska založba), Zrele reči pokojnega Lojzeta Kovačiča (Študentska založba), Requiem za gospo Goršičevo Mateja Krajnc (Litera), Lahko Andreja E. Skubica (Študentska založba) in Ljubezen v zraku Janija Virka (Študentska založba). Med letošnje finaliste pa je žirija na svojem predzadnjem letošnjem sestanku uvrstila romane

- **Evalda Flisarja**
Opazovalec (Cankarjeva založba)
- **Tadeja Goloba**
Svinjske nogice (Litera)
- **Lojzeta Kovačiča**
Zrele reči (Študentska založba)
- **Andreja E. Skubica**
Lahko (Študentska založba) in
- **Janija Virka**
Ljubezen v zraku (Študentska založba)

Letos že
dvajsetič!

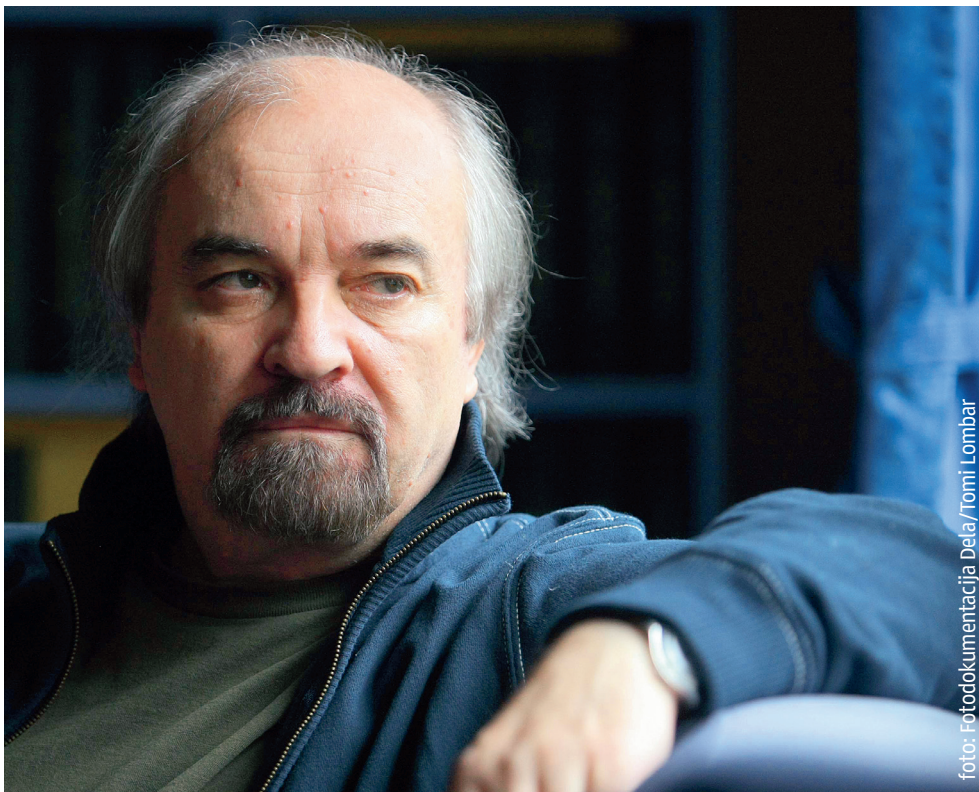
Letos že
dvajsetič!

Mediji o knjigah finalistov:

Letos že
dvajsetič!

Evald Flisar

Iz medijev:

Flisarjevo prozno tkanje (je) neznansko gosto, prefinjeno, podkleteno s presenetljivimi uvidi in nekonvencionalno modrostjo. - **Delo**

Flisar se dovolj dobro poigrava z bralčevo okuženostjo z različnimi žanrskimi razpleti in klišeji, mešanica ljubezenske zgodbe, trilerja in kriminalke poganja samo zgodbo, hkrati pa zraven primeša še zanj prepoznavne eksistencialne teme, ki jih bližina smrti in izpostavljenost v tujem mestu, samota in bližina mejnih stanj samo potencirajo. - **Mladina**

Izjava avtorja ob novici, da je uvrščen v letošnjo veliko peterico:

»Lepo je biti v družbi poklicanih, še lepše v družbi izbranih.«

Letos že
dvajsetič!

Tadej Golob

foto: Fotodokumentacija Dela/Igor Modic

Iz medijev:

Svinjske nogice so napisane z dovolj pretiravanja in ironije, pripovedna lega pa omogoča živahen, žmohten jezik, ki se ponekod dovolj dobro približuje simulaciji pogovornega, tudi sama naracija sledi asociacijam in zarisuje pred nami niz dovolj zanimivih epizod o poslanstvu in stranpoteh kreativnosti. - **Mladina**

Golob na dobrih 200 straneh iz kaosa tvori kozmos ... - **Radio Študent**

Izjava avtorja ob novici, da je uvrščen v letošnjo veliko peterico:

»Ravno sem se ukvarjal z nekim besedilom, ki naj bi postalo bodoči mladinski roman (žanr, za katerega se mi je, ne vem zakaj, zdelo, da z njim ne bom imel težav), ko sem dobil sporočilo, da sem med petimi za kresnika. Natisnil sem ga in pokazal črkam, stavkom in mladinskim junakom, s katerimi se pretebam, in ki so zbežljali nekam po svoje. Vidite, a? Mene in Kovačiča v istem stavku ...«

Letos že
dvajsetič!

Lojze Kovačič

foto: Fotodokumentacija Dela/Igor Modic

Iz medijev:

Zadnji Kovačičev »vsebehod« je zgoščen premislek o lastnem življenju, pisateljevanju in tudi o slovenski stvarnosti. Obenem pa je tudi tenkočutno, izbrušeno izpisano soočenje s temino konca: »Vse je bolj temno, ker ne premorem več luči v sebi.« - **Bukla**

(...) Zrele reči so niz fragmentov, flešev, ki obsvetijo z redko ostrino in brezkompromisnostjo paradokse bivanja in njegova najbolj temna brezna. - **Mladina**

Letos že
dvajsetič!

Andrej E. Skubic

foto: Fotodokumentacija Dela / Jože Suhadolnik

Iz medijev:

Lahko je Skubičeva nesentimentalna klofuta zdajšnjosti, za njegovo rafinirano ironičnost pa se ob tem dejanju prav lahko zdi, da ji ne more do živega ne zgražanje ne povelečevanje. - **Delo**

Teme umorov, posilstev, bega in predvsem iskanja svojega mesta v svetu se tokrat razširijo čez meje Ljubljane, protiutež glavni junakinji z družbenega roba pa je lik nemočnega in predsodkov polnega človeka - tako v našem majhnem prostoru druga ob drugo trčita dve kulturi, kar je prava podlaga za zanimiv zaplet, vrhunec in razplet. - **Bukla**

Izjava avtorja ob novici, da je uvrščen v letošnjo veliko peterico:

»Nominacija je seveda za avtorjev ego čudovita stvar, bi pa bralstvo predvsem pozval, naj čim več bere, ne samo nominirancev, nagrajencev in nobelovcev.«

Letos že
dvajsetič!

Jani Virk

foto: Fotodokumentacija Dela/Blaž Samec

Iz medijev:

Namesto smrtne zaresnosti je na delu posmehljivost poželenju in komedija človeškega tkiva, to je jezikovno zelo okretna in artikulirana proza, konec je odprt in nepoantiran, dobesedno obvisi v zraku ... - **Delo**

Virkovi junaki, ali kar antijunaki, se (podobno kot v svoji poeziji Strniša, zato ni čudno, da se ravno ta pesnik kot referenca pojavi na več mestih romana) čutijo majhne pred nedoumljivo širino veselja, ki je precej uspešna zamenjava za mrtvega boga. - **Dnevnik**

Izjava avtorja ob novici, da je uvrščen v letošnjo veliko peterico:

»Lepo.«

Letos že
dvajsetič!

Kresnikova zgodovina skozi imena, finalisti

1991

Kresnika je prejel

Lojze Kovačič za roman **Kristalni čas**,
nominacije petih finalistov prvo leto še ni bilo,

žirijo so sestavljali Andrej Hieng (predsednik), dr. Franc Zadavec, dr. Janko Kos, Aleš Berger, Peter Božič,
dr. Tomo Virk in dr. Silvija Borovnik.

1992

Kresnika je dobil

Feri Lainšček za roman **Namesto koga roža cveti**,
preostali nominiranci so bili Andrej Capuder (Iskanje drugega), Florjan Lipuš (Srčne pege), Metod Pevec
(Carmen) in Marjan Tomšič (Oštrigeca).

Tako je odločila žirija, ki so jo sestavljali Aleš Berger, Matej Bogataj, Peter Kolšek, dr. Tomo Virk, dr. Franc
Zadavec (predsednik) in Vlado Žabot.

1993

Nagrada je pripadla

Milošu Mikelnu za roman **Veliki voz**.

Ob njem so bili nominirani Nedeljka Pirjevec (Zaznamovana), Peter Malik/Željko Kozinc (Lovci na Rem-
brandta), Igor Škamperle (Sneg na zlati veji) in Ivo Zorman (Kajnov rod).

Žirija: Peter Božič, Igor Bratož, Peter Kolšek, Matevž Kos, dr. Tomo Virk, dr. Franc Zadavec (predsednik) in
Vlado Žabot.

Letos že dvajsetič!

1994

Kresnik je šel v roke danes žal že pokojnemu pisatelju

Andreju Hiengu za roman **Čudežni Feliks**,

preostali nominiranci pa so bili Mate Dolenc (Pes iz Atlantide), Drago Jančar

(Posmehljivo poželenje), Lojze Kovačič (Vzemljohod), Marjan Tomšič (Zrno od frmentona).

Žirija: Igor Bratož, dr. Aleš Debeljak, dr. Marjan Dolgan (predsednik), Jože Horvat, Ženja Leiler, Aleksander Zorn in Vlado Žabot

1995

Nagrajenec je bil

Tone Perčič za roman **Izganjalec hudiča**,

ob njem so bili nominirani tudi Igor Karlovšek (Klan), Kajetan Kovič (Pot v Trento), Alojz Rebula (Kačja roža) in Vlado Žabot (Pastoral).

Žirijo so sestavljali dr. Marjan Dolgan (predsednik), Andrej Hieng, Jože Horvat, dr. Milček Komelj, Ženja Leiler, dr. Tomo Virk in Tea Štoka.

1996

Kresnika je prejela žal danes že pokojna

Berta Bojetu za roman **Ptičja hiša**.

Preostali nominiranci so bili Florjan Lipuš (Stesnitev), Maja Novak (Cimre), Marko Sterle (Stara hiša), Jani Virk (1895, potres).

Žirija: dr. Silvija Borovnik (predsednica), Goran Gluvič, dr. Milček Komelj, Marjeta Novak Kajzer, Alenka Zor Simoniti.

1997

Nagrajenec je bil

Vlado Žabot za roman **Volčje noči**,

preostali nominiranci pa Jože Hudeček (Ulice mojega mesta), Uroš Kalčič (Numeri), Dušan Merc (Galilejev lesteneč), Vinko Möderndorfer (Tek za rdečo hudičevko).

Žirija: dr. Silvija Borovnik (predsednica), Mate Dolenc, Goran Gluvič, Marjeta Novak Kajzer, Alenka Zor Simoniti.

Letos že
dvajsetič!

1998

Osmega kresnika je prejel

Zoran Hočevar za roman **Šolen z Brega**,
drugi nominiranci so bili še Milan Dekleva (Okno v zraku), Dušan Merc
(Sarkofag), Marko Sosič (Balerina, balerina) in Igor Škamperle (Kraljeva hči).

Žirija je bila oblikovana na nov način, po katerem tri vodilne literarne revije izberejo po enega člana iz svojega uredniškega odbora, dva člana pa prispeva Delo. Tako so o kresniku odločali Andrej Arko (Sodobnost), Samo Kutoš (Literatura), Veno Taufer (Nova revija, predsednik) ter Jože Horvat in Nela Malečkar (Delo).

1999

Devetega kresnika po vrsti je dobil

Drago Jančar za roman **Zvenenje v glavi**,
drugi nominiranci pa so bili Evald Flisar (Potovanje predaleč), Nina Kokelj (Milovanje), Alojz Rebula (Cesta s cipreso in zvezdo) in Brina Švigelj Merat (Con brio).

Žirija: Andrej Arko (Sodobnost), Samo Kutoš (Literatura), Veno Taufer (Novarevija, predsednik) ter Jože Horvat in Nela Malečkar (Delo).

2000

Zmagovalec desetega leta je bil

Andrej Skubic z romanom **Grenki med**,
nominiranci pa še Aleš Čar (Pasji tango), Boris Jukič (Pardon, madame), Feri Lainšček (Petelinji zajtrk) in Dušan Merc (Slepi potnik).

Žirija: Drago Bajt (Nova revija), Ignacija J. Fridl (Literatura), Miloš Mikeln (Sodobnost) ter dr. Andrej Inkret (predsednik) in Ženja Leiler (kot predstavnika Dela).

2001

Zmagovalec enajstega leta je bil znova

Drago Jančar, tokrat z romanom **Katarina, pav in jezuit**,
drugi nominiranci pa še Mate Dolenc (Morje v času mrka), Zdenko Kodrič (Barva dežja ali Pritlikavec iz Marane Pilvax), Jože Snoj (Gospod Pepi ali Zgodnje iskanje imena) in Matjaž Zupančič (Sence v očesu).

Žirija: Drago Bajt (Nova revija), Ignacija J. Fridl (Literatura), Miloš Mikeln (Sodobnost) ter dr. Andrej Inkret (predsednik) in Ženja Leiler (kot predstavnika Dela).

Letos že dvajsetič!

2002

Kresnik je pripadel

Katarini Marinčič za roman **Prikrita harmonija**,

nominiranci pa so bili še Polona Glavan (Noč v Evropi), Jože Hudeček (Gluhoti), Andrej Skubic (Fužinski blues) in Lenart Zajc (Zguba).

Žirija: dr. Andrej Inkret (predsednik), Sandra Baumgartner (Sodobnost), Ignacija J. Fridl (Literatura), Jaroslav Skrušny (Nova revija) in Ženja Leiler (Delo).

2003

Kresnika je prejel zdaj že pokojni

Rudi Šeligo za roman **Izgubljeni sveženj**,

nominirani pa so bili še kanadski Slovenec Ted Kramolc (Tango v svilenih coklah), Miloš Mikeln (Poročnik z Vipote), trojka Štefan Kardoš, Norma Bale in Robert Titan Felix (Sekstant) in Vladimir P. Štefanec (Viktor Jelen, sanjač), med deseterico - ki je bila »uvedena« tega leta - so bili še Dušan Čater: Ata je spet pijan, Marjan Tomšič: Grenko morje, Dušan Merc: Čista ženska, Vinko Möderndorfer: Predmestje in Evald Flisar: Potovanje predaleč.

Žirija: dr. Andrej Inkret (predsednik), Sandra Baumgartner (Sodobnost), Ignacija J. Fridl (Literatura), Jaroslav Skrušny (Nova revija) in Ženja Leiler Kos (Delo).

2004

Kresnika je kot prvi posthumno prejel

Lojze Kovačič za roman **Otroške stvari**,

nominirani pa so bili še Feri Lainšček (Ločil bom peno od valov), Florjan Lipuš (Boštjanov let), Dušan Merc (Jakobova molitev) ter prav tako posthumno Nedeljka Pirjevec (Saga o kovčku), med deseterico še Franjo Frančič: Princesa in smrt, Zdenko Kodrič: Odvzemanje samote, Vinko Möderndorfer: Omejen rok trajanja, Sergej Verč: Pogrebna maškarada, Vlado Žabot: Sukub.

Žirija: dr. Matevž Kos (predsednik), Jaroslav Skrušny, (Nova revija), Sandra Baumgartner (Sodobnost), dr. Vesna Matajč (Literatura) in Matej Bogataj (Delo).

Letos že
dvajsetič!

2005

Petnajstega kresnika je dobil

Alojz Rebula za roman **Nokturno za Primorsko**,

nominirani pa so bili še Evald Flisar (Čaj s kraljico), Željko Kozinc (Visoki tujec), Sebastijan Pregelj (Leta milosti) in Jani Virk (Aritmija), med deseterico še Zoran Hočevar z Rožencvetom, Janez Kajzer z romanom Sanjska hiša, Igor Karlovšek z romanom Gimnazijec, Dušan Merc z operetnim romanom Potopljeni zvon in Irena Svetek z romanom Od blizu.

Žirija: dr. Matevž Kos (predsednik), Matej Bogataj (Delo), dr. Vanesa Matajč (Literatura), Jaroslav Skrušny (Nova revija) in Lucija Stepančič (Sodobnost).

2006

Šestnajstega kresnika je dobil

Milan Dekleva za roman **Zmagoslavje podgan**,

nominirani pa so bili še Marko Hudnik (Jelovškove ženske), Vladimir Kavčič (Prihodnost, ki je ni bilo), Vinko Möderndorfer (Ljubezni Sinjebadca) in Marko Sosič (Tito, amor mijo), med deseterico so bili še Janko Lorenci - Potovanje k Leonardi, Iztok Osojnik - Temna snov ali zapiski o neki nespečnosti, Alojz Rebula - Zvonovi Nilandije, Robert Titan Felix - Sanja in samostan in Dim Zupan - Hudo brezno.

Žirija: dr. Matevž Kos (predsednik), Matej Bogataj (Delo), dr. Vanesa Matajč (Literatura), Jaroslav Skrušny (Nova revija) in Lucija Stepančič (Sodobnost).

2007

Sedemnajstega kresnika je dobil

Feri Lainšček za roman **Muriša**,

nominirani pa so bili še Nejc Gazvoda (Camera obscura), Vinko Möderndorfer (Nespečnost), Andrej E. Skubic (Popkorn) in Vladimir P. Štefanec (Republika jutranje rose), med deseterico so bili še Drago Jančar - Graditelj, Dušan Merc - Šesta knjiga sanj Andrej Morovič - Seks, ljubezen in to, Brina Švigelj-Mérat - Odveč srce in Vinko Vasle - Darovalec.

Žirija: dr. Matevž Kos (predsednik), Matej Bogataj (Delo), dr. Vanesa Matajč (Literatura), Jaroslav Skrušny (Nova revija) in Lucija Stepančič (Sodobnost).

Letos že dvajsetič!

2008

Osemnajstega kresnika je dobil

Štefan Kardoš za roman **Rizling polka**,

nominirani pa so bili še Nataša Kramberger (Nebesa v robidah), Feri Lainšček (Nedotakljivi), Dušan Šarotar (Biljard v Dobrayu) in Suzana Tratnik (Tretji svet), med deseterico so bili Avgust Demšar - Olje na balkonu, Evald Flisar - Mogoče nikoli, Nejc Gazvoda - Sanjajo tisti, ki preveč spijo, Alojz Rebula - Ob babilonski reki in Jože Snoj - Gospa in policaj.

Žirija: dr. Vanesa Matajč (predsednica), Matej Bogataj, Vesna Jurca Tadel, Peter Kolšek, Urban Vovk.

2009

Devetnajstega kresnika je dobil

Goran Vojnovič za roman **Čefurji raus!**,

nominirani pa so bili še Andreja Blatnika (Spremeni me), Draga Jančarja (Drevo brez imena), Borisa Kolarja (Iqball hotel) in Sebastijana Pregelja (Na terasi babilonskega stolpa), med deseterico so bili romani Avgusta Demšarja - Retrospektiva, Dušana Dima - Rdeča mesečina, Vinka Möderndorferja - Opoldne nekega dne, Brine Svit - Coco Dias ali • Zlata vrata in Roberta Titana Felixa - Pontifikat.

Nekaj statistike Delovega kresnika

Letos že
dvajsetič!

Za nagrado za najboljši slovenski roman leta, kresnik, se pisatelji potegujejo dvajseto leto, hiša Delo pa jo je pod svoje finančno okrilje vzela kmalu po začetku; od tod tudi polno ime nagrade, Delova nagrada kresnik. Kresnikov pravilni naglas je na e, saj gre za izpeljanko iz besede kres in za mitološkega prekmurškega mladca, ki se kot plamenček, Kresnik, pojavlja na križiščih in vabi popotnike. Tudi v literaturo ...

Doslej je bilo nominiranih deset pisateljic: Berta Bojetu, Katarina Marinčič, Nedeljka Pirjevec, Polona Glavan, Maja Novak, Nina Kokelj, Norma Bale, Brina Švigelj Merat, Suzana Tratnik in Nataša Kramberger. Kresnika sta dobili prvi dve, pokojna Berta Bojetu za Ptičjo hišo 1996, K. Marinčič za Prikrito harmonijo 2002.

Več avtorjev se lahko pohvali z več nominacijami:

- s petimi

Feri Lainšček (1992 kresnik, 2000, 2004, 2007 kresnik, 2008)

- s štirimi

Lojze Kovačič (1991 kresnik, 1994, 2004 kresnik, 2010),
Drago Jančar (1994, 1999 kresnik, 2001 kresnik, 2009),
Dušan Merc (1997, 1998, 2000, 2004),
Andrej Skubic (2000 kresnik, 2002, 2007, 2010);

- s tremi

Florjan Lipuš (1992, 1996, 2004),
Vinko Möderndorfer (1997, 2006, 2007),
Alojz Rebula (1995, 1999, 2005),
Jani Virk (1996, 2005, 2010);

- s po dvema

Marijan Tomšič (1992, 1994),
Vlado Žabot (1995, 1997 kresnik),
Željko Kozinc (1993, 2005),
Nedeljka Pirjevec (1993, 2004),
Miloš Mikeln (1993 kresnik, 2003),
Jože Hudeček (1997, 2002),
Igor Škamperle (1993, 1998),
Vladimir P. Štefanec (2003, 2007),
Mate Dolenc (1994, 2001),
Marko Sosič (1998, 2006),
Evald Flisar (2005, 2010).

Po dva kresnika so doslej prejeli

Drago Jančar, Feri Lainšček, Lojze Kovačič, slednji drugega posmrtno.

Letos že
dvajsetič!

Kresnik od svojih začetkov do danes

Ob številnih nagradah, ki jih premore povojno umetniško in posebej literarno ustvarjanje na Slovenskem, je do začetka devetdesetih let vsekakor manjkala ena - nagrada za roman kot najpopularnejši prozni žanr.

In tako je nastal kresnik: v zlovešči senci zelo bližnjih dogodkov je bil 23. junija 1991 podeljen prvič, in sicer v Razkrižju ob Murinih mrtvicah. Kraj ni bil izbran naključno, kajti od tam je doma pisatelj Vlado Žabot, ki je potrebo po takšni nagradi čutil dovolj živo, da ji je dal ime in tudi prvo organizacijsko obliko. Ime si je izposodil pri poganskem mitološkem bitju, ki se je najraje pokazalo tedaj, ko je imelo sonce najvišjo moč, to pa je ob kresu. Kraj prve podelitve je tudi eno redkih območij v Sloveniji, kjer je to izročilo še vsaj malo živo.

Zaradi različnih praktičnih razlogov in ob posluhu takrat še velike grosupeljske občine se je prireditelj s podeljevanjem nagrade vred že naslednje leto, 1992, selila bliže Ljubljani, na Muljavo, kjer je organizacija prešla v roke takratne občinske ministrice za kulturo Bogi Pretnar in grosupeljske ZKO pod vodstvom Muljavke Tatjane Lampret. Takrat začrtani protokol podelitve nagrade - od predhodnih nominacij do zaklepanja žirije v osamo vse do končnega izreka o dobitniku ter obrednega zmagovalčevega prižiganja kresnega plamena, ki simbolično razsvetli kresno noč - se vse do danes ni spreminjal; postal je prepoznavna sestavina nagrade, ki si želi knjigi posvečeni dogodek povezati s čim širšim krogom obiskovalcev.

Domačija prvega slovenskega romanopisca Josipa Jurčiča je v prijetni dolinici za hišo na Muljavi gostila prireditelj do leta 1996. Nagrado je na začetku podeljevalo Društvo slovenskih pisateljev, že na Muljavi pa se mu je pridružila časopisna hiša Delo, ki od takrat v celoti prispeva finančni del nagrade (danes pet tisoč evrov), denar za delo žirije pa tudi stroške organizacije zaključne kresne prireditve, ki jo obišče že več kot dva tisoč ljudi.

Leta 1997 je kresnik, ki je v muljavskih letih postal razmeroma velika in zahtevna kulturno-etnološka prireditelj, doživel še eno pomembno spremembo: v celoti ga je vzela pod okrilje hiša Delo, z mislijo, da to ne more biti samo strošek; romanopisje seveda ni enako kot časnikarstvo, a dobro pisateljsko in dobro novinarsko pero sta nedvomno v krvnem sorodstvu. S to odločitvijo pa se je podeljevanje nagrade primaknilo še bližje prestolnici, pravzaprav nad njo - od Jurčiča k Cankarju, na Rožnik.

Po šestih letih »rožnikovanja« se je takrat že nacionalno pomembna nagrada v svojem 13. letu za dve sezoni preselila na najvišjo točko slovenskega glavnega mesta, na Ljubljanski grad. Z nekoliko osveženo prireditvijo, vendar s spoštovanjem bistvenih delov protokola.

A vendarle gre za knjižno, literarno nagrado, zato se je potem spet vrnila k Cankarju. Na Rožnik, kjer se bomo poskušali čim bolj prijetno in z ljubeznivo radovednostjo posvetiti nominirancem tudi letos 23. junija. Skupaj z njimi, s povabljenici in naključnimi obiskovalci, glasbeniki in s kresnicami bomo čakali, komu bo v Cankarjevo sobo zaklenjena žirija tokrat dodelila jubilejne kresni venec, nagrado in baklo, s katero bo prižgal tradicionalni kres.

Letos že
dvajsetič!